

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de dōne ori pre septembra: Duminecă și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expediția foie pre afară la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretiul prenumeratiunii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 7. ANULU XX.

Sabiu, în 23 Ianuarie (4 Februarie) 1872.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si terti stăne pre anu 12 $\frac{1}{3}$ anu 6 fl. Inserattele se plătesc pentru întâi o oră cu 7 er. sirulu, pentru a doua oare cu 5 $\frac{1}{2}$ er. si pentru a treia repetare cu 3 $\frac{1}{2}$ er. v. a.

Program'a

despre ordinea esamenelor publice Sem. I. 1871/2 tienende cu elevii institutului pedagogico-clericale alu Archidiecesei gr. res. in Transilvania.

Din luni Ian. 1872.

Inainte de amedi.

24. Luni, Pastoral'a cler. an. III.
25. Marti, Moral'a cl. an. II. și Gramatic'a
ped. an. I. și II.
26. Mercuri, Istori'a biser. cler. an. I.
27. Joi, Dreptulu canonico cl. an. II.
28. Vineri, Retoric'a cl. an. III.
29. Sambata, Dogmatic'a cl. an. I.

După amedi.

- Compotolu ped. an. I. și II.
Introducerea in St'a Script. cl. an. I.
Pedagogi'a cl. an. III. și ped. an. I. și II.
Geografi'a ped. an. I. și II.
Esegetic'a cler. an. III.
Religi'a ped. an. I. Ist. bis. ped. an. II.

Din conferintă profesorala tienuta in Sabiu 18 Decembrie 1871.

Directiunea.

Evenimente politice.

Fiind ca audim acum de mai multu tempu de impacările ce se incercă intre Croati si Unguri nu va fi neinteresant a află ceva si despre alte afaceri de felul acesta.

Nu dicem niciunul din partene, ci inregistrăm simplu aceea ce află in „Patria“ nr. 6 an. eur. Iată ce dice citatul diurnal:

„Amu avută deplina cunoștință, și inca mai multă decât celelalte jurnale române, despre bu-năvoință și apelarea guvernului spre a încerca o impacare justă și dreptă a pretensionilor noastre naționale; acăto-si o amu retacută până astăzi mai multu pentru aceea, căci suntemu espusi totdeună elevetorilor și suspiciunilor publice, din partea „nationalilor“ nostri, când vorbim de spătării și aprobarea favorabile pentru noi; acum' inse, când jurnalele loru proprie aducu la publicitate acăto-si scire, și asiā nu ne potu suspecia ca publicam sciri tendențioase și ca prin aceste voim a seduce pre poporul român: nu ne mai retiene niciunul dela discutarea acestei cuestioni.

„Faptă adeverata este: ca guvernul actualu, inca innainte de alu perde pre ministrul presedinte contele Andrassy, prin unele persoane de influență și grăte fu chiarificat pre cale privata și confidentiala, ca poporul român preste totu nu este estremu in pretensionile sale, nici asiā neimpacabilu săn inspiromentatoriu precum lu-presinta unele jurnale extravagante române și serbe, și ca prin urmare interesele speciale ale romanilor usioru se potu impacă cu interesele statului. Guvernul atuncă, convingendu-se, ca elementul mai intelligente alu poporului român nu este de acordu cu tendințele panslavistice, nici cu pretensionile extravagante, ce se manifestă inca chiaru și astăzi prin jurnalele partidei extreme, și ca cunosc numai seriositate și tonul moderatiunei in causele noastre publico-politice, — s'a pus in contielegere de totu privata cu unii barbati sedati ai poporului nemagiaru pentru de a se informa mai deaproape despre dorințele poporului nemagiaru.

„Constatāmu, ca de-si acestu pour parler confidentialu n'a potutu avea altu scopu decât a primi unele informationi private dela acele persoane, totusi pre cându contele Lónyay in locul lui Andrassy a devenit ministru-presedinte alu Ungariei: caușa impacatiunei a ajunsu la acelu stadiu, cătu ministrul presedinte s'a si declaratu, firesce fără vre-o promisiune din partea guvernului, ca densulu aru si apelat a tractă cu barbatii naționalilor fără disidenția de partida, indata ce acesta voru dovedi atât in portarea cătu și in pretensionea loru unu ionu moderat. Conte Lónyay, de siguru in contielegere cu colegii sei ministri, a si substernutu clubului deputatilor deakisti linialementele principale ale impacatiunei cu naționalitățile. Asiā d. e. a intonato, ca in comitate aru si gata a face concesiuni considerabile nemagliarilor, precum si la ju-

detiele de prim'a instantia in privint'a usoarei limbelor nemagiare; pre terenul bisericescu: congresu și autonomia pentru credinciosii bisericei gr. cat.; pre terenul instructiunii publice: gimnasie, scole reale cu limb'a de propunere a poporului respectiv pre spesele statului; paritatea limbelor române cu cea magiara la universitatea ce se zidește in Cluj; cu unu cuventu, dlu Lónyay in clubulu deakistiloru s'a declaratu a si gata sa implinește toate pretensiunile noastre juste și clubulu deakistiloru a consentit intro toate cu propunerea ministrului presedinte, ponendu numai unică conditioane, ca cu ocazia convorbirilor și sfatuirilor chiaru și private intregitatea patriei nu pote fi nici atinsa.

„Dupa aceste antecedintiie apoi ministrul presedinte a atinsu cestunea impacaciunei și inaintea unoru deputati nationali, firesce numai prin trăcatu și in discursu privatu, și ei prima vista s'au aretat aplecati și din alu loru punctu de vedere a acceptă ide'a de impacaciune.

„Caus'a de impacaciune se afla dara până acum in primulu stadiu alu convorbirilor private, māne — poimāne ea pote pasi in alu doilea stadiu de conferintie, și in urma in alu treilea stadiu de propositiune ministeriala inaintea corpului legislativu.“

Alacerea Croaciei este inca totu la ordinea diley. Partit'a naționale, ceteru, și a si tramsu mai mulți reprezentanti la Pest'a. „P. L.“ asigura ca afacerea se afla in stadiulu, inca deciderea nu mai este departe, pentruca din ambe partile este lucru meditatu și desbatotu de ajunsu. Conte Lónyay și a formatu programul. In vre-o căteva dile va puté sci deca partid'a naționale croata lu primește său nu-lu primește. In casulu primu naționalii cu uniunistii se voru invoi, prelunga întrevirea ministrului presedinte, la statorirea candidatiloru in cercurile electorale.

Unu telegramu din capitalea Croaciei anuncia, ca cu inceputulu lui Fauru se voru face transferări da comiti supremi și pre lângă acestea și suspienderi din posturi.

Alta scire despre afacerea croata spune, ca conductořii opusetiunii au incunosciutu pre conte Lónyay ca suntu gata la o intelegerere, toate puniuniunile inse nu le potu primi.

Unu congresu de slavi, se scriea in mai multe diurnale, ca se va aduna in Belgradu (Serbi'a) „Pesti Naplo“ dice ca scirea acăto-si e o scornitura fără de nici o însemnatate politica.

Din Galiti'a sosescu sciri despre crescerea continua a opusetiunii din partea rutei. „Slovo“ fóia rotēna cere introducerea alegerilor directe pentru senatul imperial și in Galiti'a, eventualmente alegerea deputatilor senatului imperial dupa corie nationale. Mai departe doresce unu comitetu provincial constatatoriu din membri poloni și ruteni,

iéra deca renunt'a resolutione a dietei galitiae se va primi de senatul imperial, rutenii pretindu o separare totală a ticei in partea polona și rutene.

Diet'a Ungariei.

In siedint'a din 24 Ianuarie a casei magnatilor se cetește raportul comisiei judiciale despre legea colonistilor. Proiectul acesta de lege se primește in desbaterea generale, de asemenea si in cea specială dela § 1—4.

Notariul casei deputatilor A. Parcsevies prezinta proiectul de lege despre recrutare și immunitatea batalionelor de honvedi.

§§. ceialalti din legea colonistilor se primesc prelunga modificatiile comisiei judiciale.

In siedint'a din 24 Ianuarie a casei deputatilor se cetește și aproba protocolu.

La ordinea diley stau mai multi tituli de buget remisi flotanti. Dupa rezolvirea respective votarea acestor și dupa cetera propunerei ministru-presedintelui privitor la esmiterea unei comisii in afacerea oului edificiu pentru parlament, se incheia siedint'a.

In 25 Ianuarie tienu cas'a deputatilor de asemenea o siedintă scurta; in aceea siedintă ascern comitetul financial raportul seu despre cererile de creditu suplementar ale ministrului de finanțe și de interne. Dupa rezolvirea calor-va afaceri de interesu secundariu, se incheia siedint'a.

(Continuarea acușelor la articolul dui Dr. Borci'a: *)

Protocolul

comitetului ad hoc pentru primirea parerilor inteligintei române despre conduit'a politica a națiunii române.

In 30 Octobre 1871.

Continuându-se a 3-a siedintă, astazi su foste de fată dlu presedinte Elia Macelariu, Ioanu Hanni'a, Ioanu Russu, Dr. Ioanu Nemesiu, Dr. Ioanu Borci'a, că notariu, Visarionu Romanu, lipsindu Dr. Demetriu Racuciu in tote trei siedintie a comitetului.

Dlu presedinte alatura sub A) conspectul a celor domni, către cari s'au tramsu litere intrebătoare, in nr. 120.

Dr. Ioanu Borci'a asterne sub B) unu estras din epistolele primite in nr. 17.; iera dlu presedinte pune la cetera inca... epistole alaturate sub C) primite și aflate mai tarziu.

Epistolele cu nr. 17 se alatura sub D).

Comitetul purcede la desbatere, ca ce are elu de a face dupa primirea epistolelor?

Provocat fiindu notariul Dr. Borci'a, că referinte și asterne parerea sea in scrisu adeca aici sub E) si declară a o sustineea sub toate imprejurările, fiind ea basata pre responsurile amintite, si care pre scurtu sua: ca comitetul ad hoc, terminandu-si lucrările sele, sa predea prelinsele acte si sa concréda tota causa comitetului permanentu alu congreselor naționali din 1861 si 1863.

In contr'a acestei, face dlu protopopu Ioanu Hanni'a propunere adi că si eri, ca sa se starniseca pre lângă reactivarea comitetului alesu din conferintă dela Mercurea, si conducerei acelui sa se concréda caus'a nationala, si sa se efectueze reactivarea lui.

Ioanu Russu propune, ca de-si eri sprinse propunerea Drului Borci'a, astazi dupa ce s'au informatu mai deaprope din actele conferintei dela

*) A se vedea nr. 5 și 6 „Tel. Rom.“ Red.

Mercurea, e de parere : că comitetul să facă un raport despre parerile primite, prin jurnalul și sa concreda caușa nației întregi. Dr. Nemesiu propune a se sistă totă espreșunerea comitetului pentru unu tempu, că să vedem ce se va mai întemplă.

Dlu Romanu este astăzi, că și eri, pentru propunerea dui Ioanu Hanni'a, din mai multe motive băsate pre actele conferinție dela Mercurea, adaugându, că prea putine pareri respective respunsuri, au sositu dela inteligenții întrebati pre a căroru baza comitetul nu-si pote dă o parere.

Dlu dr. Nemesiu afirmându, că densulu și propusul numai ad formatia, ier déca se lase desbaterea in meritu, apoi dice ca preferă comitetul permanentu, înaintea celui alu conferinție dela Mercurea.

Presedintele pune la votisare propunerile de susu :

1) a Dlu Nemesiu pentru amanare cade respinsa de către toti ceilalti membrii.

2) acea propunere rezultându din propunerile și parerile mai multoru, mai a tutororu membrilor; ca adeca comitetul ad hoc, cu acesta siedintia sa si incheie lucrările sale se primește unanimu, Dr. Nemesiu se abtine dela votu.

3) Propunerea de susu a dlu Borcea cade: Hanni'a, Romanu și si Russu in contra; Dr. Nemesiu se abtine dela votu.

4) Propunerea dlu Hanni'a carele adauga, ca opiniiile date inca nu se potu privi de opinie generala cade: Hanni'a și Romanu pentru ca, Borcea și Russu in contra, Nemesiu se abtine dela votu; presedintele diriméza pentru acesta propunere.

5) Propunerea dlu Ioanu Russu, incătu atinge darea unui raport, despre resultatul parerilor respective a primitelor epistole in jurnale se primește dela toti membrii comitetului.

Cu acestea se incheie siedintă comitetului ad hoc, ne mai facându-se alte propunerii și nefacându-se vre-unu mai departe concluzu.

Comitetul ad hoc, terminandu-si missiunea sea, cu primirea acelorii respunsuri, ce au sositu pâna la diu'a presipă de elu, se concreda conducerea caușelor politice naționali, de aci incolo comitetului permanentu alu cgreselui naționalu, alesu și constituitu in 1861 și 1863 predandu totă acetele sale și respunsurile primite presedintelui aceluia, ce este inca in viață aceea rugare din partea sea:

Ca acelu presedinte din preuna cu membrii comitetului permanentu, și cu alti barbati inteligenți, sa se consulte despre starea lucrurilor și sa venitileze întrebarea: ce este de facut? — Iera comitetul ad hoc sa-si exprime opinionea sea, ne-prejudecătore intracolo:

Ca aru fi consultu, că comitetul permanentu, déca crede, ea nu s'ară poté esoperă conchimarea congrèsului naționalu, său nu aru fi acăta acomodatul imprigurilor de satia, sa conchiu me prin presedintele seu, in contielegere și cu Metropolitul gr. cath. cătu de curendu pre toti barbatii națunei, fosti deputati alesi de popor și regalisti denumiti de Majestate in dietele din Sibiu 1863 și Cluj 1865, și dupa bun'a loru socotintia și pre alti alesi și frontasi barbati români, la o consultare serioasă fratia și amicabilă, despre tienută politica a românilor la locul, celu va defige comitetul.

Prin acestea comitetul ad hoc rămâne in modestele margini ale missiunei sale, și nusi aroga o activitate necompetență; elu recunoște consecuente organale statutare de naționu și altele aceloră responsabile congrèselor naționali; elu impreuna mai totă paresile, exprimate in respunsuri, cari totă (afara de unu) și exprima necesitatea unei contielegeri și resp adunari a inteligenției, pre o cale, corespondentore aceloră și concluselor congrèselor naționali, pre cari trebuie a se punne totu pondolu; elu se pune pre calea legalităției in privința conchimărei unui congrès, ier afara de astă mijloace, că in adeveru acei barbati ai națunei sa forweze opinioni datatorie de mesura, cari suntu in deosebi chiamati la acăta, și cari și mai înainte au posesu increderea poporului și a regimului si monarcului.

Acelea pareri cari provoca pre acestu comitetu a conchimă conferinție și congres, nu se potu primi, de orece atunci acestu comitetul ad hoc, nu numai aru trece departe preste marginile sale și si aru aroga o autoritate ne competență, la cari unele pucine pareri nolu pote evență, dar s'ară nasce o neconsciuntia ba chiaru o confuziune intre atâtea comitete naționali.

Prin urmare preatinsene pareri, respective pective respunsuri, suntu a se reduce numai scolo, ca cunoscu necesitatea unei consultări.

Totc celelalte pareri cunoscătore de asemenea necesitate se reduc la acetele si resp. congrèselor naționali dela 1848, 1861 și 1863 și prin urmare reconoscu competenția comitetului permanentu alu congrèsului naționalu, de a descuță și a face unu modu de procedere in causele politice naționali.

Credendo ca cestionea acăta e de ajunsu desbatuta in diurnalul nostru incătu ea e matura pentru de asi formulă publiculu o opinione asupra, noi din partece o dechiaramu de inchisa pre acestu terenu.

remană unitatea Bisericei orientale! ?; altmîntrenea este pericol, ca fia care biserică orientale naționale sa aiba uno drept canonico deosebitu.

Parerile descoperite din darta D. profesori dela Universitate nu me surprinsera de locu, căci le cunoscemă deja din prelegerile și opurile sale edate. *)

Aceea, ce replică-i atunci verbalu laudatului profesoru, servesa și D. Mandrea de unu respunsu: Pentru biserică greco-orientale au fostu și suntu obligatorie numai acele doctrine și legi, ce au emanat din legislatia bisericescă. Ori-ce amestecu și octroare de legi din partea imperatilor să a respinsu in totă tempurile de către toti barbatii insemnati bisericesci. Legile bisericesci emanate din partea imperatilor său primitu ele din partea bisericei nu că atari, ci numai d'pa ce s'au primitu și s'au enunciatu solemnale de ale sale de anumite sinode, său fiindu ele și altmîntrenea effusulu canoneloru bisericesci dejă aduse. Statul in biserică n'a fostu nici odata legislatoru, ci numai executoru. Avemătatea exemplu după care biserică a recursu la statu:

*) In „Dreptulu matrimonial“ de Prof. D. Ios. Zhismannu pag. 26 in traducere se pote cete următoarele :

1) Canonele au aceiasi potere de lege, că și legile civile; In casuri de colisiune decidu cele dintăiu.

2) Legile politice n'au valore, déca, contradic canoneloru;

3) Unde nu stabilescu nimicu isvōrele canonice, acolo au valore decisiunile dreptului bisantinu incătu suntu compatibile cu principiile bisericei orientale.

Publicație

prin carea se aduce la cunoscintia onoratului publicu următoriul

Estrăsu:

alu socoteleloru anului civilu 1871 despre cele patru fonduri, carele s'a testatu de repausatulu domnul Ioanu lug'a de Baci din Brășovu spre scopuri filantropice și scolastice.

Som'a totala a acelor fonduri este 25,200 fl. v. a. asediata primo loco in pretiulu casei, carea s'a cumperatu in piata Brășovului sub nr. 82.

Dupa estrăsu socoteleloru din anu 1870, a fostu remas din venitulu predieselcro fonduri eu finea lui Decembrie a acelui anu restu in bani:

3229 fl. 68 1/2 xr.

la carele s'a adaogato interesulu acelor fonduri pre anu 1871 cu 1260 fl. si competitia intereselor la formandulu alu 2-lea fondu de 6300 fl. alu legatului IV. — pre an. 1871 cu 315 fl. apoi interesu a 5% totu pre anu 1871 la su-m'a de 2529 fl 10 xr. carea s'a adunatu pâna ultim'a Decembrie 1870 la formandulu alu 2-lea fondu dela atinsulu legatul cu 126 fl. 45 xr.

Sum'a de primire in an. 1871 4931 fl. 13 1/2 xr.

din carea s'au datu :

1. La destinatia Legatului	I. 105 fl.
2. " "	II. 289 fl.
3. " "	III. 670 fl.
4. " "	IV. 715 fl.

en totalu : 1329 fl.

Dupa detragerea dărei dela

primire ramane una restu de : 3602 fl. 13 1/2 xr.

carele se liene :

- a) de fondulu Legatului II cu 631 fl. 58 1/2 xr.
b) de formandula alu 2 lea fondu alu Legatului IV cu 2970 fl. 55 xr.

en totalu : 3602 fl. 13 1/2 xr.

Brășovu, 31 Decembrie 1871.

Comitetul administrativu alu fondurilor ingăziane.

O profetia.

Cetindu in gazete miscarea imensa ce se produce in Russi'a pre terenulu militaru, mi adueu a-

totdeun'a inse numai de ai dă mana de ajutoriu in executiva canoneloru, nici odata inse de a primi legi dela statu: deci ordinationile imperiale au pentru biserică orientale numai pretiulu unu materialu istoricu, asiadara că unu studiu auxiliaru la dreptulu canonico său celu multu, dupa cum Autorele Compendiului canonico le lasa unu locu mai eminentu — de adminiculi. Iera incătu pentru bisericile patriarchale și in specie, pentru decisiunile scaunului patriarchale din Constantinopole amu reflectatu eu insesi cuvintele Autorului, despre alu căruia opu era vorb'a, care se cetește pre pag. XVII a prefatiei in următoarele.

„Eu afara de aceste isvōre și adminiculi de dreptulu canonico alu Bisericei noastre, care eu reenumescu de datatorie de mesura pentru biserică noastră de a tota lumea, fia ea in ori care perte a lumei — n'amu intrebuintistu alte isvōre ori opuri dara nici lucrările particulari ale scaunelor patriarhali, căci eu asiā sum convinsu, ca déca si astă opuri ori lucrări particulare ale scaunelor patriarhali suntu consone cu sănătă scripture, cu canonele sinodali, și cu opurile, de care m'amu folositu eu, atunci aru si fostu de prisosu, că sa me provocu si la ele, că la nisice adminiculi ai dreptului canonico, de orece nu cuprindu nimicu prototip ci numai decopieri si lucruri administrative; iera déca alte opuri ori lucruri ale scaunelor patriarhali nu suntu consone, cu sănătă scripture si cu canonele siuodati, atunci eu n'aslu si potutu se me provocu la ele, căci suntu fără valore si fără potere de dreptu si pentru aceea fiacare dintre noi

FOIȘIORA.

Enchiridionu.

adeca

„Carte manuale de canone“

ale unei sante sobornicesci si apostolicesci biserici cu comentare de Mitropolitul Andrei Barbu de Sia-gun'a (Sibiu, tipografia archiepiscopală, 1871.)

(urmare din nr. 4.)

Indată ce a esit u opulu: „Compendiu de dreptul canonico“ de Metropolitul Siegur'a, sfârindu-me in Viena, avui ocasiunea de a audi parerea, ce si o dedu asupr'a acestui opu unu profesor dela universitatea vienesa, carele s'a ocupat multu cu dreptulu bisericei orientale și a si scrisu multu in specialitatea acăta. — Dupa ce recunoscu pre duplinu meritulu literariu alu acestui opu, facu la elu totu aceea observare critica, pre carea d. N. Mandrea o face in „Convorbirile Literarie“; ca adeca aru fi trebuitu Autorulu sa primesea intre funțările dreptului canonico alu bisericei greco-orientale si ordinatiunile civile imperatilor bisantini, ba se ducea si mai deosebitu, că intre acele aru trebui sa se numere si praca patriarchilor si a Bisericei din Constantinopole pâna in diu'a de astăzi, si ca acea biserica patriarchale aru trebui sa servăsca de cinesura canonica pentru totă celelalte Biserici naționale greco-orientale, căci altmîntrenea unde aru

minte de o propheta pre care am cunoscut-o in luna Iuliu si anului 1870. Pastorul Tomas care publica pre fia-care anu este o noua predicie, nu este unu pastoriu nici de turme nici de omeni. Este unu omu ca si mine, ca si d'ea, b'a inca se afirma a fi unu dintre diplomiati, cei mai perspicaci s'au vedutu pana adi.

Iata ceea ce predicea elu si ceea ce amu cunoscut insu mi intr'unu imprimato de patru pagini care aparea in luna lui Augustu 1870 — observati bine data — la Hugo Hey din Schleiz.

"Francia, — dicea elu in termeni proprii, — se voru apara cu barbatia, dera totu siunile ei se voru sfarama inaintea ostilor germani, si va perde Alsacia si o parte din Lorena. In 1871 regele Prusiei se va alege imperator al Germaniei si va fondar astfelu marea unitate germana.

Mai la vale profetulu adauga:

"Francia va adopta serviciul militari obligatoriu in tota intinderea sea. Victorile Germanilor va fi o binefacere pentru acesta natione caci o voru vindecata de aceea bala care consista a da lui Napoleon cultul scel' care nu apartine decat lui Domnului, si care e singur'a causa pentru care Francia nu poate nisi inca din epoca de revolutioni spre a se constitui in republica. Francia va esti din visu-i; va renegat pre Napoleon si renunciand la ori ce dinastie, la a bonoborilor ca si la a Orlanilor, va intru cu frachetia in singura cale capabilu d'ea o salvare pentru totu-dea-un'a: pre calea republicei."

Mai repetu inca ca acesta predicte a fost publicata in primele dile ale lunii lui Augustu 1870.

Se mai ceterse inca acestea:

"Napoleonu III va abdicat de buna voia seu silitiu, si nici onata dinastie sea nu se va mai urca pre tronu. Catusc despre republica care va si fi proclamata in anul acesta (1870), ea va triomfa si asupra Orlanistilor, si asupra legitimistilor, si asupra bonapartistilor. Iososi Thiers o va fondar".

Predicarea acesta s'a implinitu din punctu in virgula; ceea ce si observa "pastoriu Thomas" intr'o alta profetie pre care o publica in luna lui Iuliu 1871, si in care ceteram:

"Suntu omeni caru au avutu bonomia a crede ca Bismarck va reurca pre Napoleonu pre tronu, seu ca acesta va mai isboti, ca la 1852, si inainta din nou corona printro lovitura de statu. Omenei acelui nu cunoscu nici pre Bismarck nici pre franci. Bismarck nu se aventureaza in politica; elu nu face de catu ceea ce crede neesperato si omite totu ce nu intra in programul seu politiciu seu accea ce nu-i pare propriu a-i ascurata executarea. Reintegrarea lui Napoleon aru si fostu unu actu pre atatu de primejd osa pre catu de aventurosu. Ea aru si posu in animu frausesloru o ura ne-

sterse improativ germanilor, ura care eru si adus resbele si mai teribili ca lopta la care as starame; si chiaru Napoleonu, spre a restaura autoritatea si popularitatea numelui seu, precum asemenea spre a restabili prestigiu Francei, aru si profitat de cesa intam ocasiune de a-si liga revansa. Si apoi ceea ce poate fi cu potinta altreia nu poate fi in Fran-

cia, pentru ca tiera acesta si-a perdua mena de multu religioas sex pentru dynastie. In Francea nu se respecta nou rega seu nou Imperator de catu pre statu pre catu monarholu se arata folositorii tineri. De se intempsa contrarolu, deca pre tanga ue tilitate se mai udanga si necapacitatea siefului statului, adio respectu si devotamentu, totulu fugi, totulu d'spare, si prima consequenta, este caderea monarholu. Ori-cine apoi vede ca nu exista suveran francesu care sa si lasatu intr'atatu interesele nationei ca Napoleonu III. Rangulu si titulu nu pretiosesc in Francia nimic. Numenea nu intreba in Francia cine este persona data ce face persoana. Deci amu predis acom nou sau ca Thiers, ca sostul Orlanist, va pune unerul seu la edificiul republicanu, caci amu credintu ca acestu barbatu de statu sagace, prudentu experimentalu in afaceri, si iubesc tiera mai multu decat orico pre lume, caci scie ca unica forma de guvernare capabila de a ascurata pentru totudiu una felicitate Francei si a francezilor, este republica. Patriotismul e ardiendo, ii comanda prin urmare a renunca la tote vechile legante si la tote vechile opinii in favore republicei. Si ambitiunea lui care este escessiva dara care s'a purfcatu prin versiua inaintata, ii spune se faca totu ce-i poti raportat mai multa onore in tempi de satia, si gloria pentru victoria. Thiers aspira a i se da intr'o di supranumirea de fundatoru alu republicei francese. Si titulu acesta, toti istoricii vatori, voru si de acord a-lu da."

"Plangu pre reactionari caru n'au datu credintu predicerii mele din luna lui Augustu 1870, precum asemenea si pre democratii: socii listi cui au credintu ca Francia aru puteti stabili republica democratica socialistă, singur'a conditie, dupa densii, a existentiei si a duratii acestei forme de guvernare. Acestora le vom responda: progresul nu merge cu salturi impetuose. Revolutionea din 89 a imprasciatu cu sufl rea-i resturile feudalitatii din mediul evu spre a fondar republica pre basea egalitatii de plurilor. Francia lancea de optu dieci de ani in stare acela de transiune. Mardina a fostu invinsa prin resbelul din 1870 1871, si dela epoca acesta, forma esteriora a Statului francesu va respondre aspiration-loru clasei inteligeante a nationei. Republica care are de temeu egalitatea drepturilor politice, nu va putea fi decat o republica conservatrice asemenea cu aceea a Egyptiei si a statelor unite din America. Dela acesta repubbliu conservatrice pana la o republica democratica si sociala, este unu mare pasu. Pentru a face pasul acesta, Francia va avea nevoie de o desvoltare celu mai putinu de o sutu de ani.

"Bismarck favorisa si va trebi si a favorise republica francesa, pentru ca scie si rebuje sa scie ca ea este unica forma de guvern care ofera garantie de pace, si ca omul rch a nu se va puteti mantere decat nutrindu in tensiune ura numelui germanu si ganduci de resbunare."

Iata acum ceea ce mai spune "pastoriu Thomas" aproposito de Germania si in acelasi timp de Russie:

"Unitates completa a Germaniei nu va putea intarzia de a se opera. De nu vom vedea o efectuindu-se in 1872, o vom vedea negresitu in 1873. Si prim unitate completa inteleghu intarsarea la imperiul Germaniei a tuturor provinciilor germane ce facu parte din imperiul Austriacu. Acesta mare actu politici este o consecinta a politicii urmatoare acum de Bismarck, si nimeni nu o va putea impiedecat d'ea indeplini. La se va pune in scena in momentul oportunu, si Rusia este cu statu mai sicura de victoria cu catu are cu ea pre Prussiei si simphatele slavilor, Austria va avea cu densa pre Italia si Anglia, dera adjutoriu acestora nu va impedi pre Russia d'ea pravati pre Austria in jumatatea care data 1856 sta sub censua. In lupta a-esta care va incepe in anul viitor (1872) s'au celu mai tarziu in 1873, Germania va ocupa cu 200 000 omeni provinciile germane din Austria pre care va sfarsi prin a si lo aneca. Apriitionea s'bita a luptei acesta nu va inspaimantat lumea mai multu

ca resbelulu franco-germann care se sferset. Bismarck care scie ca resbelulu acesta este inevitabile, va face totulu cu se grbasca erumpotionea, spre a putea impiedecat pre Francia d'ea interveni in favore Austria la incepatorul luptei, sau in favore Russiei catre sine e companiei. Ridulu celu mai trist in cestinoea acesta este rezervat. Anglie, care va vedea desfuntarea intregei sale armate de uscatu.

"Este a obusa intr'ung modu straniu acelu ce aru cr-de intr'o pace indelungata. Cei trei sau patru ani ce vor succede eposeti in care suntem in acestea (1871), voru si statu de agitati ca si per od'a data 1789 la 1815; resbele insa la cari vom asiste suntu indispensabili la clarificarea si transformarea starii actuali a lucurilor."

Eata principalele passage a ambelor prophetii. De ne este permis a crede asta cum prevedea "pastoriu Thomas", e eu nepototia a nu vedea in nou'a lui propheta elemente forte apropiate de adeveru. Ceea ce este mai pozitivu, suntu armurile formidabili ale Russiei cati ne pun pre ganduri si cari facu pre toti oficerii din lume. — sfara de romani cari... sunt in rezerva (N. R.) — de a ne spune prin diferiti articoli de publicitate ca va isbuient o mare lupta in anul acesta, care va necessita din nou concursul intregei armate germane.

Cor. Slave". Dr. H.

Varietati.

** Spitalul din Viena in templo de fatu au sub ingrijirea loru 3766 bolnavi si nu suatu in stare de a primi mai multu. Cu toate aceste numerulu bolnavilor cresce pre de ce merge.

** In Lemberg s'a comis la 14 Ianuarie un omor grozavu. Dominica la 8 ore s'a gasit o evreica ucisa in domiciliu seu, in coltul stradii "post rotondu" (Knoblauchstrasse); gatul ei era taistu si afara de acesta mai avea si o rana mortală la capu. Tote lucrurile din casa erau aruncate in tote partile, ceea ce facu sa credea c'era, ca ucigasina s'a loptat cu victim'a sea, si ca a voitua sa rapesea din obiecte. — Politia, luandu scire despre acesta, s'a grabit a se duce la fatu locului; scolo apoi a scris, ca in dim'a aceea, desu de dominica, a venit in cas'a acesta unu polonu, inaltu de statura, imbracat intr'o blana de oaie, si a batut la usi'a odaiet, in care locuit evreicu; acesta la basatu sa intre dupa cateva chipite. V'cioit n'au audito nici unu sgomotu in momentele acele candu a trebuitu sa se intempe omorul, si nici pre streinu descrisu mai susu nu l-au mai veduto. — Politia a scrisu in data cercetarii in tote partile si a gasitu intr'oua birta de rea reputatie pe unu polonu, ca celu descrisu de catra vecinii evreicii ucise. Aceasta era beato, si candu s'au apropiato de densu omenu politiei, a datu dupa densu cu psahire, grasi, scaune, si cu totu ce i-a cadutu in mana. Dupa o lupta serioasa agentii au reusit a-lu lega, si a-lu scote din birtu. Pre candu se lupta politie cu elu, s'a adunat imprejurul o multime numerosa de omeni.

** Imperiul Rusiei a fostu in mare pericou dilele din urma la o venetore de ursi; unu ursu se apropiase de densu la o distanta foarte mica, incat momentul era din cele mai critice. Imperiul face si-a pastrat linisca necesara, si a neisu pre dosmanul seu cu o singura impuscatura, pentru ca se avasea timp. — Audindu Imperiul Austriei despre acesta, a felicitat in data telegrafice pre Alessandro, pentru ca a seapatu din paricolul celu amenintase in modu atat de gravu.

** Betrannu Thiers dil-le din urma a inceputu se sunta dorere de ochi, din care cauza a si chiamato prin o depesca pre renomata Dr. Libreich din Londra, pentru a-lo consultat in privinta acestor boala. — Dr. Libreich a si calestoru in data lui Parisu si dupa cercetare fizica, a declarato, ca dorerea de ochi a lui Thiers nu este decat o simpla inflamatie, care nu poate sa imbunatatea o consecinta mai serioasa.

** Printul Louis filu lui Napoleon a primit dela Beget Amadeu, rangulu de locotenent in armata spaniola.

** Parentele Hyacinth s'au retorsu la Rom' pentru a participa la deschiderea unui jurnal in principie vechi catolice.

** Cetatenul Adolf (baronu)

(Va urma.)

Silberstein din Hermanseisen a sacrificat 24,000 maji de carbuni (valoare de 10,000 florini) pentru a ajuta preșeraci din trei districte ale Boemiei, care e patria sa.

* * * Italia ienii lucrăza pentru a fondă in Italia de mijloc unu arsenalu mare si o fabrica de arma, cu 4 milioane cheltuiala.

* * * Dame Studente. La prelegerile dela universitatea din Berlin asistau sōrte multe dame, pre cari le-au primitu in salōnele scientielor in timpu de mai multe semestre. In decembre anulu trecutu ministrul Müller a voitul se interdică frequentarea damelor. Iarsa nu a asteptat macaru pāna la finele semestrului, nici nu a anunțat otarierea sea, — ci a intrebuinitatu unu mijloc sōrte curiosu: anume, damele sāu pomeau intr'o buna diminētia, ca — pedelii salōnelor — le rōga, sa faca bine a-si interrupe frecvențarea dloru sale. Tōta lumea desaproba manier'a cu care sāa esecutatu acēsta mesură.

* * * Nebunie religioasa. O intemplare grozava se povestesc din Ober R. Veit. Stăpanulu unei mosii de aolo luase pre unu teneru tirolesu in serviciu. Dupa cētēva dile veni baiatulu la stăpanulu seu, rugându sai permita a merge la marturisitu. Stăpanulu i respusne, ca dupa prandiu va veni preotulu satului in visita, si atunci se va putē intielege cu densolu. In fine venindu preotulu, Tirolestu i spose si lui dorintia s'a, jurandu cu ochi plini de lacrami, ca are pecate pentru care nu spera iertare. Speriato de infatiosiarea lui tulburata, preotulu cauta sa 'lu liniscéscă, si 'lu ruga sa mērga la unu medicu, dicendu-i ca pare a fi bolnaviosu.

A dō'a di diminētia, intra baetanulu in odaea stăpanului seu, scaldată in sănge, si strigându neconteuit: „In fine amu scapatu.“ Intr'unu accesu de nebunie religioasa, elu cu o masina ce se intrebuinita pentru a sfarm'a alimentele animalelor si tafase tōte degetele mânilor si picioarelor.

* * * Infioratoriu presentu de anulu nou. Unu comerciantu din Kiev, fiindu insciuntat in ajunulu anului nou, ca i-a sositu uno pachetu cu drumulu de feru dela Mosc'va, indata a alergat la gara, unde in adevera a si gasit u lada cu adres'a sea. Comerciantulu, neasceptându de nicairi asemenea pachetu, fu curiosu sa vēda numai decât ce contiene acea lada si desfacendu-o chiar acolo in presentia mai multoru ampliati de statiu, cu multa infiorare gasi in tren'sa corpulu unei copile tinere, cu gâtulu tainu si anotându in sănge. Comerciantulu scōse indata pos'a ucisei necunoscute, dupa care politia inmormantă cadavrulu cu cea mai mare urgentia si fāra nici una sgomotu.

* * * Responsul unui martor. In diu'a de 23 Decembrie, la unu procesu criminalu, inaintea curtiei cu jurati din Bucuresci, unu martor intrebatu de dia presedinte intre altele: déca scie carte? betulu saténu se puse pre unu risu cu hohotu, si cu o naivitate de surprindere: „da nému de némulu meu n'a sciutu“ respusne. On. Ministrul cultelor aru trebui sa tina contu despre asemenea triste naivitati!

* * * Cununie. Dilele aceste a avutu locu la primaria din Parisu cununia Princesei Margareta de Nemours cu Printiulu Ladislavo Czartoryski. Marturi din partea mirelui au fostu Principi Alecsandru si Romano Czartoryski; din partea miresei, ducele de Aumale si Printiulu Joinvile.

* * * In India orientala sāa facutu o revolta contr'a englesilor. Acesti'a au prinsu pre mai multi revoltanti, si se anuncia, ca au esecutatu cu mōrte pre 49 dintrensi.

* * * Scajandrele. Aparatele intrebuintate pentru a stā in fondulu apei mai multe ore, spre a observa fondulu mārilor, aparatele cunoscute mai adesea-ori sub numele de Scajandre, dobandescu — dupa cum probédia revist'a scientifica — importantia din ce in ce mai mare. De cāndu au inceputu sa se intrebuinitie telegraf'a sub-marina, sa se exploreze fondulu oceanului, sa se culega margēnu mai multu — scajandrele sāu perfeccionat neprecurmata.

La espositiunea internationala maritima, care sāa facutu in anulu acesta la Neapole, a figurat unu aparatu de felul acesta, sub numele de Talpa marina, inventatul de către D. Toseli. Acum de cūrendu sāa esperimentat unu instrumentu la Baya. Elu este unu cilindru mare facutu din plāci

de feru batutu; deasupra are o calota (copacu) si este imparitul in trei compartimente. In intru se afla lesiu de plumbu cā la 5 quintale, a căror greutati tiene Talpa intr'o pozitie verticala sub apa. In compartimentul din mijlocu, in care potu sa siéda două persoane, se afla o manivelu cu care se intorce o mica elice si o cārma asiediata pre un'a din laturile cilindrului. Totu cu acēsta manivelu se pune in miscare si o mica pompa. Compartimentul superior este plin de aeru comprimat, care serva pentru respiratiunea persoanelor ce se afla in Talpa. Cataimea de aeru comprimat pote sa ajunga pentru cinci-dieci de ore.

Deasupra calotei, se afla o mica sfera de alama cu unu geam; acēsta sfera serva de camera obscura si, prin ajutoriul unui sistem de gēmuri si de tubi, permite omului care se afla in Talpa, cāndu este in apa, ca sa vēda unde se afla si a se regulă dupa trebuinita.

In interiorulu Talpei se mai afla si unu aparat electricu, alu căruia fiu conductorul este in intrul cablului (otgonului) care tiene masin'a. Prin midilocoală acestui aparatu persoana care se afla in Talpa poate comunică cu ómenii care se afla afara la cel'a-laltu capetu alu otgonului.

Aerul comprimat trece print'o cana in compartimentul unde se afla omulu; catalimea este regulata dupa trebuinita. Aerul respirat se curatia prin potasa caustica, care, dupa cum se scie, absorbe accidentul carbonicu.

Esperimentele facute la Baya au reusitul bine. Cāndu inventatorele Toseli se afundă in apa pentru prim'a ora, lumea era cam ingrijata; inse elu telegrafia: „Suntu bine, coboriti-me incetu.“

Nu trece multa inse si telegrafadu un'a dupa alt'a; „Scoteti-mă afara.“ Intr'unu minutu fu trasu afara. Toseli era sanatosu, inse se cam udase din causa ca un'a din canalele aparatului nefiindu bine topita, avea o gaurice pre unde intră apa in aparat. Esperimentatorele se coborise pāna la o adencime de 45 metre.

Dupa ce sāa dresu consulul Toseli se ebori in apa pentru a dō'a ora pāna la o adencime de 70 metri; de acolo telegrafă: „Nu me scoteti, me urcu eu singuru.“ Si in adeveru, in trei si jum. minute, Talpa Marina esu d'asupra găpeii fără sa fie trasu. Inventatorele fu primitu cu aplause de cătra asistenti, cāndu esu afara din aparatul seu.

Iēta dar, ca Toseli, unu simplu lucrătoriu mecanicu, inventa unul din cele mai pretiose aparate pentru esploratiunile sub marine; cine pote prevede solosele, atātu scientifice cōtu si economice, ce are sa procure acēsta inventiune.

* * * O ideea rusescă. Prin cercurile mai însemnate rusesci sāa nascutu acum o idea, ce merita si pomenita. Anume: cu ocaziunea aniversării de dōne sute ani a nascerei lui Petru cel mare, care va avea locu in cūrendu, russi si au propusu sa schimbe numele nemtescu a capitalei loru (Petersburg) si sa-lu inlocuiésca cu numele rusescu „Petrograd“ seu numai simplu „Piter“.

* * * Norvegia a fondat-o regele Harold Harsagar in anulu 872; asiā dara acestu regatul si va serbā in anulu cūrentu aniversare de o mie de ani a existintei sale. Pentru acēsta Norvegenii se prepara sa redice unu monumentu pre malu mārei.

* * * Unu senatoru — profesor d e c a n t u. Intr'unu jurnalul din Londra, cētinu unu anunciu, prin care printiulu Poniatowski, fostu senatoru alu imperiului francesu, face cunoșcutu nobletiei anglese, ca sāa returnat la Londra, si ca voiesce sa dea lectiuni de canto, cu pretiu moderat. O tampră o mores!

O intemplare comica. Dilele treceute marele duce Alexis alu Rusiei, cu suita sea, pleca dela Otav'a spre Toronto, cu unu trenu specialu, compusu din 4 vapore. Trenulu facea cāte 25 mile pre ora, cāndu deodata, mai la sfarsitul liniei de Brookville, cele două vagone din orma, in care se afla si marele duce, — desfacendu-se de celealte, au inceputu a urmā calea loro in sensu oblicu prin câmpu acoperit u ometu. Dupa cāteva momente vagonele ratacinde, fura atinute si sāa constatat in ele celu mai complit u haosu. Voiajorii sāflau la masa in timpul accidentului si priu struncinarea neasceptata se returnara tōte vasele cu bucate preste densii. Marele duce dedusa cu capulu intr'o supera si admirul Possiet avea dreptu coasura o strachina de salata. Era o confusi-

une din cele mai comice si numai cu greu sāu pututu desface persoanele ilustre de legumele si sosurile ce se aninase de perolu si baralelor. Dupa o ora de lucru sāu instalat u ierasi in vagone si sāu urmatu drumul spre Toronto.

Nr. D. 119/1872.

Publicare de licitatii.

In ²⁶/₁₄ Februarie stilulu ^{non} vechiu se voru esarendă in órele obicinoite de oficiu urmatorii monti de pasiune pre tempulu anilor 1872, 1873 si 1874 in cancelari'a universitătiei naționale sasesci in Sabiu, piati'a mare nr. 183, si adeca:

Nr. cur.	Situ- tiunea mun- telui	Numirea	estinderea		Pretiul de es- chiamare
			Ju- geri	stng □	fl. xc.
1	S i n n ' a	Grōpele de susu	794	600	157—
2		" josu	452	890	200—
3		Stéz'a susu	389	1000	102—
4		" josu	600	—	90—
5		Hauesi de susu	1676	1400	100—
6		" josu	1686	1400	142—
7		Góz'a susu	1419	600	240—
8		" josu	1387	800	145—
9	O r l a t u	Serecinulu-mare	1253	100	317—
10		Serecinulu de mij- locu . . .	1413	900	350—
11		Serecinulu de la- tura . . .	1141	700	131—
12		Balintu mare	101	900	110—
13		" micu	650	1000	111—
14		Balu . . .	929	1300	192—
15		Fornic'a . . .	1546	—	120—
16		Oltiavu . . .	1425	—	377—
17	P a r c a s i o	Stricatu . . .	1750	—	193—
18		Parcasio . . .	—	—	280—
19		Cornu Pleschi . . .	—	—	201—

Fia care doritoriu de a luā in arenda are a depune, nainte de inceperea licitatii, vadu in bani găt'a constatatoriu in 10 procente dela pretiul de eschiamare, in mānile comissionei licitatore, pre care lu primescu dupa finirea licitationei cei ce nu voro dobandi arend'a inapoi; arendatoriu inse i se va reintorice atunci său i se va socoti in pretiul arendei candu a depusu cautiunea conforma contractului.

Condițiile mai de aproape se potu vedea si inainte de terminulu licitatii in cancelari'a susnumita in órele obicinoite de oficiu.

Sabiu in 30 Ianuarie 1872.

Dela universitatea naționale sasesci.

Concursu.

La scol'e principale — normale gr. or. din Satulungu in tractulu protopresbiteralu 1-iu alu Brasovului, se afla vacante trei posturi invetitorii, pre care lu primescu dupa finirea licitationei cei ce nu voro dobandi arend'a inapoi; arendatoriu inse i se va reintorice atunci său i se va socoti in pretiul arendei candu a depusu cautiunea conforma contractului.

Emolumintele suntu: de fia care invetitoriu pre anu cāte 276 fl. v. a. cu prospectu de a se in multi invetitorilor salariulo, totu la 5 ani de servitii cu cāte 25 fl. v. a. si a se alege celu mai qualificat dintre invetitorii că disectore pre langa o remuneratiune anuale de 100 fl. v. a.

Cei ce voiesc a concură la preamintitele statiuni au a trimite la Preonoratulu domn protopopu Iosifu Baracu in Brasovu petitionile loru instruite cu atestate de botezu ca suntu de relg. gr. or.; cu testmoni scolastice ca au absolvutu celu paciu gim. micu si cursulu pedagogicu seu teologicu si cu töte documentele proovedute in statutulu organizat.

Satulungu in 12 Ianuarie 1872

Efori'a scol'e capitale norm. gr. or. din Satulungu.

Radu Popa si Irimie Verzea parochi.

ANUNCIU.

Dlu advocate de tiéra Iosifu Henrichu face prin acēsta cu totu respectulu cu-noscutu ca si-a mutat u cancelari'a sea din Mereurea la Sabiu, piati'a mica, in cas'a de dupa mesernitie, nrnlu 433.